

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 646: Bồ-Tát Rộng Độ Chúng Sanh, Đời Đời Kiếp Kiếp Chẳng Bỏ Chúng Sanh, Chẳng Bỏ Trần Cảnh

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 055)

Chuyển ngữ: Tịch Minh



【Bồ-tát rộng độ chúng sanh, đời đời kiếp kiếp chẳng bỏ chúng sanh, chẳng bỏ trần cảnh.】

Đoạn này rất hay! Có một số người tu hành chán ghét chúng sanh, chán ghét trần cảnh, muốn rời xa chùng nào tốt chùng nấy, càng xa càng tốt, tự cho rằng bản thân mình đạt được thanh tịnh, kỳ thực bản thân họ vốn chẳng hề thanh tịnh. Vì sao lại không thanh tịnh? Bởi vì tâm thanh tịnh mà Phật chỉ cho quý vị chẳng phải là cái “tịnh” đối lập với “nhiễm” (nhiễm và tịnh), quý vị đã hiểu sai rồi. Nhiễm và tịnh là nhị pháp, nó chẳng phải là nhất pháp. Nhị pháp chẳng phải là Phật pháp, chẳng phải là Phật pháp thì chẳng phải là Bát-nhã; ở điểm này chúng ta cần phải thấu hiểu cho thật sâu sắc.

Trong “Lục Tổ Đàn Kinh” có ghi chép lại một sự việc, lúc Lục Tổ Huệ Năng đại sư vừa mới đến Quảng Châu, gặp dịp Pháp sư Ấn Tông đang giảng kinh, Pháp sư Ấn Tông khi ấy giảng kinh “Niết Bàn”. Trong số những người nghe kinh có mấy vị tâm không yên định, nhìn thấy gió thổi lá phướn đang lay động, có người nói: Gió động. Người kia cãi lại: Không phải! Phướn động. Bọn họ ở ngay đó cãi vã, tranh luận. Ngài [Lục Tổ] bèn xen vào một câu: Chẳng phải gió động, chẳng phải phướn động, là tâm của nhân giả động. Pháp sư Ấn Tông nghe được, liền biết người này có kiến giải rất cao. Sau khi giảng kinh xong bèn đến gặp gỡ, thỉnh giáo Ngài, biết Ngài là người nối pháp của Đạo tràng Hoàng Mai, liền rất mực tôn kính Ngài, bèn hướng về Ngài mà thỉnh giáo: “Hòa thượng Nhẫn ở Hoàng Mai (Ngũ Tổ) bình thường khai thị cho đại chúng các ngài, có giảng về thiền định và giải thoát hay không?”. Lục Tổ đáp rằng: Thiền định và giải thoát là nhị pháp, nhị pháp chẳng phải là Phật pháp.

Hãy nhớ kỹ! Phàm những gì là nhị pháp thì đều chẳng phải là Phật pháp, Phật pháp là pháp bất nhị. Do đó, tu tâm thanh tịnh, chư vị nhất định phải hiểu rõ, cái “tịnh” này không phải là cái tịnh của “nhiễm và tịnh”; cái tịnh của nhiễm tịnh thì vốn chẳng thanh tịnh. Thế nào là thanh tịnh? Hai bên nhiễm và tịnh đều buông xả, đó mới là thanh tịnh. Ngày nay chúng ta niệm Phật chẳng đạt được tâm thanh tịnh, vì sao vậy? Dẫu cho quý vị có đạt được, thì đó cũng chỉ là cái “tịnh” của nhiễm tịnh mà thôi, cho nên quý vị chẳng thể khai ngộ, quý vị không thể nhập môn.

Trong Phật môn chúng ta thường dùng pháp luân để biểu pháp, ý nghĩa của pháp luân chúng ta phải hiểu cho thấu đáo, nó cũng biểu thị cho “nhất”, biểu thị cho “bất nhị”; pháp luân biểu thị cho “không và hữu bất nhị”, “động và tĩnh bất nhị”, bất nhị chính là một. Hoa sen, đây là hình ảnh biểu pháp được dùng nhiều nhất trong Phật môn, hoa sen biểu thị cho “nhiễm và tịnh bất nhị”. Hoa sen mọc lên từ trong bùn lầy, đó là nhiễm; khi hoa sen vươn mình mọc lên, phải đi qua lớp nước nằm trên mặt bùn, nước là tịnh, nước là thanh tịnh; đến khi hoa nở ở phía trên mặt nước, tức là nhiễm hay tịnh đều chẳng cần nữa. Rời lìa cả nhiễm và tịnh, đó mới thực sự gọi là “tịnh”. Do đó, nó chẳng phải là pháp đối đãi, còn chúng ta lại nhìn nó thành sự đối đãi, tương đối. Cảnh giới kia được gọi là chân thanh tịnh, chân thanh tịnh là hai bên nhiễm và tịnh đều chẳng chấp trước, cảnh giới này thật cao siêu.

Bồ-tát độ chúng sanh, đời đời kiếp kiếp chẳng bỏ chúng sanh, chưa từng lìa bỏ chúng sanh; rời khỏi chúng sanh thì quý vị làm sao độ họ? Quý vị muốn độ họ, nhất định phải tiếp xúc với họ, nhất định phải qua lại với họ; quý vị chẳng tiếp xúc với họ, làm sao quý vị có thể độ họ được. Hoàn cảnh sinh sống của chúng sanh, là do nghiệp báo hiện tiền, muôn hình vạn trạng chẳng đồng nhau; nếu quý vị không tiếp xúc với hoàn cảnh đó, quý vị cũng chẳng thể độ được họ. Có một số chúng sanh sống rất cực khổ, hoàn cảnh vô cùng tồi tệ, [mà quý vị lại bảo:] “Chỗ đó tôi không thể đi đến được!”, vậy thì chúng sanh ở nơi đó quý vị liền chẳng thể độ được. Nguyên mà quý vị đã phát là “Chúng sanh vô biên thế nguyện độ”, vậy mà trong đó quý vị lại còn tự thêm vào một đoạn chú giải rằng: “Nơi đó quá dơ bẩn, quá lạc hậu, tôi không thể đi, những chúng sanh đó tôi không độ”, làm gì có cái đạo lý này cơ chứ? Như vậy chẳng phải Tứ Hoàng Thệ Nguyên của quý vị đã bị khiếm khuyết, chẳng phải là không viên mãn rồi hay sao?